

Boekverslag **The Silence of the Lambs** (Thomas Harris)

Melanie 't Lam

© havovwo.nl (feb 2003)

Primaire gegevens

Auteur: Thomas Harris
Titel: The Silence of the Lambs
Ondertitel: -
Verschenen in: 1989
Aantal blz: 355
Leestijd: 9 uur
Uitgelezen: 29 januari 2003

Verantwoording van de keuze

Ik heb dit boek gekozen omdat ik erg benieuwd was hoe het zou zijn. Ik heb ooit kleine stukjes van de film gezien en de hele film Red Dragon, de voorloper van The Silence of the Lambs. Daarna heb ik uit belangstelling een Engelstalige omnibus van Thomas Harris aangeschaft, met daarin de twee eerder genoemde verhalen en Hannibal. Ik dacht het nog niet te kunnen lezen, omdat ik voor literatuur nog boeken moest lezen, maar toen zag ik dit boek op de lijst staan en ben ik dat dus gaan lezen.

Verwachtingen vooraf

Ik denk dat het boek best wel eng is af en toe, en dat het echt zo'n boek is waar je niet zomaar mee wilt stoppen. Ik ben toch benieuwd hoe het af zal lopen, benieuwd of de dader van de moorden gepakt wordt en of iedereen het overleeft, vooral Clarice Starling, omdat zij een vrouw is.

Eerste reactie achteraf

Ik vind dit werk:	niet	een beetje	erg
spannend			x
meeslepend			x
ontroerend		x	
grappig		x	
realistisch			x
fantasierijk		x	
interessant			x
origineel			x
goed te begrijpen		x	

Dit werk heeft mij wel aan het denken gezet, het is soms toch te gek voor woorden wat voor idiote mensen er op aarde rondlopen.

Ik heb niet echt iets aan dit werk gehad, dit soort zaken gebeuren hier hopelijk niet, dus hoef ik ook niet voor op te passen.

Dit werk spreekt me wel aan omdat het erg spannend is, en je constant in de spanning zit wanneer Clarice en de FBI er nou achter komen wie de dader is.

Boekverslag *The Silence of the Lambs* (Thomas Harris)

Melanie 't Lam

© havovwo.nl (feb 2003)

Korte samenvatting van de inhoud

Clarice M. Starling, agente in opleiding bij de FBI, wordt op een dag tijdens haar training gevraagd zich onmiddellijk bij Jack Crawford, chef van de afdeling Behavioral Science, te melden. Vol spanning loopt ze naar zijn kantoor. Eenmaal aangekomen, vertelt Jack Crawford haar over de gevreesde seriemoordenaar Buffalo Bill. Hij staat erom bekend dat hij zijn slachtoffers gedeeltelijk vilt. Om onder andere Buffalo Bill's denken te ontwarren is er door de FBI een vragenlijst opgesteld, die door 27 opgesloten seriemoordenaars beantwoord is. De belangrijkste seriemoordenaar ontbreekt echter nog: Dr. Hannibal Lecter, bijgenaamd Hannibal de Cannibal, een psychiater en tegelijkertijd één van de meest beruchte seriemoordenaars in de Amerikaanse geschiedenis. Dr. Hannibal Lecter was vooral berucht omdat hij zijn slachtoffers gedeeltelijk opat. Jack Crawford vraagt aan Clarice Starling of zij bereid is Dr. Hannibal Lecter te ondervragen, een punt waarop vele psychiaters gefaald hebben. Deze opdracht staat haar wel aan, en ze gaat naar de inrichting waar Lecter nu 8 jaar gevangen zit.

Eenmaal daar aangekomen worden haar de regels verteld waaraan zij zich moet houden wanneer zij naar Lecter toe gaat. Zo mag ze geen dingen zoals nietjes, pennen en paperclips geven en mag ze alleen dingen aan hem geven door een schuiflade. Wanneer ze bij Lecter zijn cel aankomt, ziet ze dat deze heel anders is dan de andere cellen. Zo heeft de cel aan de voorkant wel tralies, maar daarachter is een tweede barrière in de vorm van een nylon net. Ook staan alle meubelen aan de grond vastgeschroefd. Als Starling de cel inkijkt, ziet ze Hannibal staan. Hij begroet haar vriendelijk. Ze stelt zich voor en Lecter vraagt of zij van Jack Crawford komt. Vervolgens vraagt hij haar nog een aantal dingen, en wanneer zij de vragenlijst ietwat onhandig ter sprake brengt, gaat hij hier onmiddellijk op in. Hij beledigt haar, en het gesprek eindigt min of meer in een conflict. Uiteindelijk is Lecter toch bereid haar te helpen, door haar stukje bij beetje (cryptische) informatie te geven over Buffalo Bill, in ruil voor informatie over haarzelf. Starling gaat hiermee akkoord.

Na enkele ondervragingen verteld zij onder andere over haar jeugd en over de lammeren die geslacht werden. Hierover heeft zij namelijk nog steeds dromen, en dan hoort ze nog steeds het geschreeuw van de lammeren. Na een tijdje weet ze een redelijke profielschets van Buffalo Bill te maken, en die komt precies op tijd. De dochter van een senator wordt namelijk door hem ontvoerd. De senator is tot alles bereid als ze maar voldoende informatie krijgt over Buffalo Bill. Ondertussen is er een lijkschouwing gedaan bij een van de slachtoffers en Starling ontdekt een cocon die in de keel is geduwd. Het blijkt de cocon van een doodshoofdvlinder te zijn.

De senator heeft Lecter een verblijf ergens anders aangeboden, mits hij de naam en een signalement van de moordenaar geeft. Hij stemt hiermee in, en zegt een naam die niet klopt. Hij wordt naar een ander verblijf overgeplaatst, maar weet tijdens zijn tijdelijke verblijf in een oud gerechtshof te ontsnappen. Ze hebben daar namelijk een grote cel neergezet en hem daarin opgesloten. Wanneer het etenstijd voor hem is besteld hij lamskoteletten, en als hij, geboeid aan de tralies, ongemerkt zijn handboeien los weet te krijgen, valt hij de ene bewaker aan. De andere grijpt in, maar die wordt door Lecter ernstig in het gezicht verminkt. De andere agenten hebben al snel door dat er iets mis is, en de jacht op Lecter begint.

Lecter weet echter op geraffineerde en bizarre wijze te ontsnappen, door de huid van de verminkte agent los te maken en over zijn eigen gezicht te leggen. Eenmaal in de ambulance is het een koud kunstje om te ontsnappen. Lecter lijkt spoorloos te zijn verdwenen.

Ondertussen heeft de FBI het adres van Buffalo Bill, wiens echte naam Jame Gumb is. Starling is ondertussen ergens anders en gaat op bezoek bij een vriendin van een van de slachtoffers. Van deze vriendin krijgt ze het adres van een oude werkgeefster van het slachtoffer. Ze gaat een kijkje nemen. De FBI blijkt er helemaal naast te zitten; ze hebben het verkeerde adres. Starling gaat naar het aangegeven adres toe, maar de vrouw blijkt er niet meer te wonen. Er woont wel iemand anders; iemand die zich voordoet als Jack Gordon. Starling krijgt snel door dat dit niet zijn echte naam is, omdat ze een doodshoofdvlinder ziet op zijn badjas. Jammer genoeg ontdekt Buffalo Bill (Gumb) dat ze het weet, zodat hij naar de kelder vlucht en zich verstopt. Starling volgt hem, en vindt de dochter van de senator in een waterput. Levend en wel. Dan gaan plotseling de lichten uit. Ze zoekt verder, maar wat ze niet weet is dat Gumb een nachtkijker heeft. Toch weet ze uiteindelijk Gumb neer te schieten, voordat hij haar kan neerschieten.

Starling moet, na dit avontuur ook nog zorgen dat ze haar examen haalt. Dit lukt haar met behulp van haar kamergenote. Dr. Lecter schrijft Starling een laatste brief, waarin hij onder andere belooft haar niets te zullen doen. Ook vraagt hij haar in de brief of het geschreeuw van de lammeren is opgehouden.

Boekverslag *The Silence of the Lambs* (Thomas Harris)

Melanie 't Lam

© havovwo.nl (feb 2003)

Tijd en ruimte

Dit verhaal speelt zich een aantal jaren geleden af, waarschijnlijk rond de tijd dat het gepubliceerd werd, eind jaren tachtig of begin jaren negentig. Dit is te merken aan bijvoorbeeld de apparatuur die de FBI gebruikt: niet te geavanceerd, maar ook niet echt oud.

De plaats waar het zich afspeelt is erg wisselend. De ene keer is het op de school waar Clarice heengaat, dan weer het hoofdkwartier van de FBI, dan weer de gevangenis waar Hannibal zit. Ook gaat Starling overal heen om bewijs te vinden.

De wijze van vertellen

Dit verhaal wordt verteld door een alwetende verteller. Er worden redelijk vaak gedachten weergegeven, soms beslaat dat zelfs erg grote delen van de hoofdstukken. Ook zijn de meeste hoofdstukken over één bepaald persoon, en niet steeds dezelfde. Zo is er de ene keer een hoofdstuk over Clarice, dan weer één over Jack Crawford, en soms ook een hoofdstuk over Jame Gumb en de dochter van de senator.

Spanning

In het begin is het boek al een beetje spannend, omdat er toch die moorden zijn. Door het boek heen wordt de spanning steeds groter, en echt pas zo'n 10 of 15 bladzijden voor het einde volgt de ontknoping. Verder zijn er natuurlijk tussendoor ook kleine spannende momenten, zoals de ontvoering van de dochter van de senator en de ontsnapping van Hannibal.

Thema en motieven

Het thema van het boek is volgens mij dat er een moordenaar gevonden moet worden met behulp van een andere moordenaar, omdat deze de werkwijze misschien beter begrijpt. Dit is heel interessant, want het heeft zijn goede maar ook zijn gevaarlijk kanten, je weet maar nooit wat zo'n moordenaar kan doen als je hem privileges geeft in ruil.

Motieven in het verhaal zijn zaken als moord, ontvoering en bedrog, maar ook jeugdherinneringen spelen een belangrijke rol.

Personages

Clarice Starling is een jonge FBI-agente in opleiding, afgestudeerd in criminologie en psychologie. Ze wil het liefst aan het werk op de afdeling 'Behavioural Science' (Gedragswetenschappen). Ze is een wees, haar vader was sheriff en is doodgeschoten. Ze heeft een moeilijke jeugd gehad die, zo blijkt later, alles te maken heeft met de titel van dit boek.

Jack Crawford is een FBI-agent. Hij vraagt Clarice Starling om te helpen, en steunt haar het hele onderzoek, zelfs wanneer anderen haar wegsturen. Jack's vrouw Bella ligt op sterven, en hij is bezig om te zorgen dat ze het nog goed heeft.

Dr. Hannibal Lecter, ook wel Hannibal de Cannibal, is een psychopathische psychiater, die sommige van zijn patiënten vermoordde en voor een deel op at. Hij is een zeer intellectueel man, en is in staat mensen te doden of tot waanzin te drijven, alleen door tegen ze te praten. Met de kleinste gegevens die hij over personen te weten komt, kan hij diegene compleet controleren. Zijn enige angst is om verveeld te raken.

Jame Gumb alias Buffalo Bill is de seriemoordenaar waar het verhaal om draait. Hij vilt zijn slachtoffers voor een deel en dumpst ze vervolgens ergens in een rivier. Jame Gumb is een man met ernstige psychische problemen, die niet weet of hij nu een man of een vrouw wil zijn. Hij gebruikt de huiden van jonge vrouwen om een nieuw lichaam te maken.

Boekverslag **The Silence of the Lambs** (Thomas Harris)

Melanie 't Lam

© havovwo.nl (feb 2003)

Titel, ondertitel en motto

De titel van het boek slaat op het verleden van Clarice: toen ze als kind in de vroege ochtend wegliep van haar huis, een boerderij waar dieren geslacht werden, hoorde ze de lammeren schreeuwen. Nu ze volwassen is hoort ze in haar dromen vaak weer die lammeren schreeuwen. Wanneer ze de zaak van Buffalo Bill heeft opgelost stoppen de lammeren met schreeuwen en heeft Clarice weer rust.

Relatie tussen tekst en auteur

Thomas Harris begon met schrijven als misdaadjournalist in de Verenigde Staten en Mexico. Hij zal daar hoogstwaarschijnlijk veel ideeën bij op hebben gedaan.

Relatie tussen verschillende teksten

Thomas Harris heeft nog meer boeken geschreven, maar twee ervan passen bij *The Silence of the Lambs*. Dit zijn *Red Dragon* en *Hannibal*. *Red Dragon* speelt zich ervoor af, *Hannibal* erna. Er wordt ook naar eerdere gebeurtenissen verwezen in de latere boeken. Zo vraagt *Hannibal*, die overigens in alle delen meedoet, in *The Silence of the Lambs* hoe het met Will Graham is. Will Graham is de hoofdpersoon van *Red Dragon*.

Relatie tussen tekst en context

Thomas Harris had al twee boeken geschreven voor hij aan dit boek begon. Mede dankzij het succes van deze boeken en de films die ervan gemaakt zijn, had Thomas Harris alle mogelijkheden om ook zijn derde boek te publiceren.

De persoonlijke beoordeling

Ik vond dit een zeer interessant verhaal. Het is erg boeiend en moeilijk om neer te leggen. Ik kon me de personen best aardig voorstellen, vooral Dr. Lecter, omdat ik die al in *Red Dragon* gezien heb, gespeeld door Anthony Hopkins. Ik zou het verschrikkelijk vinden als er ooit zoiets als dit hier zou gebeuren, ik zou het eerst zelfs niet eens geloven, zo onwerkelijk lijkt het. Het boek was ook vrij duidelijk, de meeste onduidelijkheden verdwenen wel als ik doorlas, en anders waren ze niet echt storend. Ik zou niet echt iets willen weglaten uit het boek, want elk hoofdstuk bevat wel een stukje belangrijke informatie voor het verhaal, het zou zonde zijn om dat weg te laten.

In dit boek zijn de gedachten van uiterst belang, ze vertellen behoorlijke delen van het verhaal. Zo laat het boek zien hoe *Hannibal* denkt over de dader. Hij weet al precies wie het is, maar hij vertelt het niet. Dit laat weer beter zien hoe *Hannibal* is. Ook Clarice denkt een heleboel, bij haar gaat het vooral om het op een rij zetten van vindingen, om verbanden of oplossingen te zoeken. Het verhaal bevat niet heel erg veel gebeurtenissen, maar dat is goed. Op deze manier blijft de spanning erin en wordt het niet te druk. Het einde was erg goed, je moet echt tot bijna de laatste bladzijde wachten op de ontknoping, en dus moet je het wel uitlezen.

De personen komen allemaal zeer levensecht over. Clarice bijvoorbeeld is echt zo'n type dat graag wil laten zien wat ze kan, en daar ook best wat voor wil opgeven. Jack Crawford is een man onder een hoop emotionele stress, wat ook vaak aan hem te merken is. Eigenlijk zijn het maar gewone mensen die hun werk doen. Ook *Hannibal* kwam heel echt over, hoe gek hij ook mag zijn. Ik kan me op zich best goed inleven in Clarice. Ze is misschien een stuk dapperder dan ik, maar net als ik is ze nieuwsgierig, en wil ze graag dingen oplossen. Ik vond het dan ook slecht dat Clarice steeds weer weggestuurd werd, terwijl ze juist zoveel kon helpen in de zaak.

Het verhaal is heel simpel, maar ook heel spannend opgebouwd. Er zit een climax in, die het hele verhaal door groeit. Af en toe is er wel een of andere gebeurtenis die de spanning verhoogd, maar over het algemeen is er die langzame stijging tot aan het einde.

Het taalgebruik was niet echt moeilijk, aangezien het boek nog niet erg oud is. Wel stonden er soms lastige woorden in, waarbij het meestal om vaktermen ging. Verder is het hele verhaal goed verteld, met de gebeurtenissen en dialogen op de goede plaats. Deze dialogen waren ook altijd duidelijk, behalve als er dan in vaktermen gesproken werd, dan kon het wat lastig zijn. De ontknoping zit ook echt op het juiste moment, er wordt echt gewacht tot je op het puntje van je stoel zit. Een mooi stuk in het verhaal vind ik als de zaak is opgelost. *Hannibal*, die op de vlucht is, stuurt Clarice een brief, waarin hij vraagt of de lammeren gestopt zijn met schreeuwen. Daarna schakelt het boek over naar Clarice, die eindelijk weer eens rustig kan slapen, zonder de schreeuwende lammeren in haar dromen.